

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/229893,Jadwiga-Smosarska.html>
27.02.2026, 11:06

Jadwiga Smosarska

23 września 1898 roku urodziła się Jadwiga Smosarska, aktorka filmowa i teatralna, wielka gwiazda polskiego kina w okresie międzywojennym.

23.09

Zadebiutowała w roku 1918, na scenie Teatru Letniego w Warszawie, rolą Lilii w sztuce zatytułowanej „Ciotka Karola”. Do wybuchu II wojny światowej grała nieprzerwanie w teatrach stołecznych. Debiutem filmowym był dla Smosarskiej obraz Aleksandra Hertza zatytułowany „Dla szczęścia”.

W historii polskiego filmu zapisała się za sprawą kilku niezapomnianych obrazów, ale też jako pierwsza aktorka, która zagrała mężczyznę na srebrnym ekranie, co miało miejsce w komedii „Czy Lucyna to dziewczyna?”. Film z 1934 roku do dziś uchodzi za artystyczną wizytówkę Jadwigi Smosarskiej. Za najważniejszą kreację aktorki uznawana jest tytułowa rola w „Barbarze Radziwiłównie” (1935).

Smosarska wystąpiła w blisko 30 polskich filmach, co przyniosło jej wielką popularność: widzowie i krytycy uznali Jadwigę za największą gwiazdę „złotego wieku” polskiego kina, czyli dwudziestolecia międzywojennego.

Po premierze filmu „Księżna Łowicka” otrzymała ofertę pracy w Hollywood, z której zrezygnowała, ponieważ musiałaby na długo wyjechać z Polski i rozstać się z bliskimi.

We wrześniu 1939 r., po pierwszych bombardowaniach Warszawy, wyjechała z mężem do krewnych na Litwie. Następnie, przez Łotwę, Szwecję i Norwegię, dotarli do USA. Dzięki propozycji polskiego impresario, który już wcześniej chciał zorganizować jej artystyczne tournée po Stanach Zjednoczonych, podjęła pracę społeczną wśród Polonii. Wiosną 1944 roku zagrała Julię w komedii Aleksandra Fredry „Pierwsza lepsza” w Teatrze Polskich Artystów w Nowym Jorku.

Po wojnie kilkakrotnie odwiedzała Polskę, by ostatecznie, w roku 1970, powrócić z mężem do rodzinnego miasta. Zmarła niecały rok później.

Polecamy:

- [Kino i teatr pod okupacją. Wojenne losy polskich artystów filmowych i scenicznych \(1939-1945\)](#)
[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Kultura

Biografie

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Jadwiga Smosarska. Fot. NAC